

N:o 67.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 maj 1889.
— — — — Andra Kammaren den 15 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, innefattande anslagen till kongl. civildepartementet.

(Statsutskottets utlåtande n:is 7, 7 a och 7 b samt memorial n:is 30, 40 och 79.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens *sjette* hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Kommerskollegium.

Under anslagstiteln »kommerskollegium» äro de anslag uppförda, som utgå till kollegiet sjelft och till patentbyrån, och äro för båda dessa embetsverk särskilda framställningar af Eders Kongl. Maj:t gjorda.

A) Kommerskollegium.

1:o) Eders Kongl. Maj:t har i den till Riksdagen den 14 januari 1889 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att Riksdagen måtte *dels*, på det att Eders Kongl. Maj:t kunde komma i tillfälle att med samma belopp som för innevarande år tilldela kommerskollegiets ledamöter samt dess i stat uppförde embets- och tjänstemän, med undantag af fyra kanslisters, tillfällig löneförbättring under år 1890, på extra stat för år 1890 anvisa 7,640 kro-

nor, *dels ock* medgifva, att intill slutet af år 1890, i den mån sådant vore erforderligt för bestridande af göromålen inom kollegiet eller för beredande åt bemälda embets- och tjänstemän samt åt kollegiets vaktbetjening af samma aflöningsförmåner, som andra med dem likstälde tjänstemän och betjente åtnjöte, af Eders Kongl. Maj:t finge för ändamålet disponeras de aflöningsbelopp, som vore i kommerskollegiets stat anvisade ej mindre för en advokatfiskalstjänst, än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom kollegiet, i afseende å hvilka indragning kunde ega rum eller förändring eljest vidtagas.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning skiljer sig från de framställningar i ämnet, Eders Kongl. Maj:t de senare åren förelagt Riksdagen, allenast derutinnan, att Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att det medgifvande i fråga om dispositionen af aflöningsbelopp, som förut gällt kollegiets embets- och tjänstemän, måtte utsträckas att omfatta äfven kollegiets vaktbetjening, men af departementschefens yttrande till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 framgår, att äfven en annan olikhet emot nu bestående förhållanden afses. Löneförbättringarne till embets- och tjänstemännen utgå nemligen, utöfver hvad här nedan omförmälda anslag af 7,640 kronor medgifver, endast i den mån tillgång dertill kan beredas af de till indragna tjänster anslagna löner, men fyllnad i vaktbetjeningens aflöning skulle, om besparingarne fortfarande visade sig för ändamålet otillräckliga, komma att utgå af manufakturförlagslånefondens medel.

En sådan anordning har hos Riksdagen framkallat någon tvekan att bifalla framställningen, enär det synes Riksdagen, att manufakturförlagslånefonden icke i vidsträcktare mån, än som skett, bör anlitas för lönefyllnader inom kollegiet; men då, enligt hvad Riksdagen inhemtat, det belopp, som från manufakturförlagslånefonden komme att anvisas till vaktbetjeningen, skulle — ålderstillägg dock oberäknade — uppgå till allenast 400 kronor, samt den föreslagna löneförbättringen synes vara af rättvisa och billighet påkallad, och medel dertill icke för närvarande torde kunna beredas genom minskning af vaktbetjeningens antal, har Riksdagen *dels*, på det att Eders Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att med samma belopp som för innevarande år tilldela kommerskollegiets ledamöter samt dess i stat uppförde embets- och tjänstemän, med undantag af fyra kanslisters, tillfällig löneförbättring under år 1890, på extra stat för år 1890 anvisat 7,640 kronor;

dels ock medgifvit, att intill slutet af år 1890, i den mån sådant är erforderligt för bestridande af göromålen inom kollegiet eller för beredande åt bemälda embets- och tjänstemän samt åt kollegiets vakt-

betjening af samma aflöningsförmåner, som andra med dem likstälde tjänstemän och betjente åtnjuta, af Eders Kongl. Maj:t må för ändamålet disponeras de aflöningsbelopp, som äro i kommerskollegiets stat anvisade ej mindre för en advokatsfiskalstjänst, än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom kollegiet, i afseende å hvilka indragning kan ega rum eller förändring eljest vidtagas.

B) Patentbyrån.

2:o) Beträffande patentbyrån har Eders Kongl. Maj:t ej gjort annan framställning, än att Riksdagen måtte medgifva, att afgifterna för patent och för registrering af varumärken finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka betingades af tillämpning under år 1890 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken.

Af den redogörelse för patentbyråns inkomster och utgifter under sistlidna år, som meddelats i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden, framgår, att byråns inkomster utgjort 74,930 kronor 75 öre, under det att dess utgifter, hvilka dock, då räkenskaperna vid tidpunkten för redogörelsens afgifvande ännu icke afslutats, ej kunnat med full noggrannhet uppgifvas, uppgått till närmare 66,000 kronor, af hvilket belopp de viktigaste posterna utgjorts af aflöningar och arfvoden, 29,107 kronor 50 öre, byråns publikationer, 21,544 kronor 63 öre, återställda patent- och registreringsavgifter, 4,805 kronor, utgifter för byråns bibliotek, 3,468 kronor 74 öre, renskrifning, 2,814 kronor 75 öre, samt bidrag till upprätthållande af patentunionens internationella byrå i Bern, 1,505 kronor 98 öre.

För år 1887 belöpte sig byråns inkomster till 61,238 kronor 50 öre, och dess utgifter till 59,502 kronor 8 öre. År 1886 hade byrån åter inkomster till belopp af 52,853 kronor 93 öre och utgifter till belopp af 66,727 kronor 33 öre.

Ehuru således, på sätt departementschefen jemväl anmärkt, byråns inkomster äfven under år 1888 ej obetydligt stigit, anser sig Riksdagen likväl, vid det förhållande att byråns utgifter för samma år med omkring 6,500 kronor öfverstigit utgifterna för år 1887, böra — i öfverensstämmelse med hvad vid flere föregående riksdagar egt rum — crinra om vigten deraf, att byrån, under stadig hänsyn till nödvändigheten för byrån att äfven vid möjligen inträdande minskning i inkomsterna kunna utan statsverkets anlitande bestrida utgifterna, ökar omkostnaderna endast i den mån en utvidgad verksamhet ovilkorligen kräfver. Under uttalande häraf får Riksdagen tillkännagifva, att Riksdagen medgifvit, att afgifterna för patent och för registrering af varu-

märken må användas till bestridande af de utgifter, hvilka betingas af tillämpning under år 1890 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken.

Rikets ekonomiska kartverk.

3:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen utöfver det å riksstatens sjette hufvudtitel för rikets ekonomiska kartverk uppförda ordinarie anslag, 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1890 anvisat till fortsättande af de ekonomisk-geografiska kartarbetena i Norrbottens län 31,000 kronor och för de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 45,000 kronor, eller tillsammans 76,000 kronor, äfvensom medgifvit, att möjligen uppstående behållningar å båda anslagen må användas äfven till bestridande af utgifter för det topografiska kartverket.

Landsstaterna i länen.

4:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och på det att Stensele länsmansdistrikt må kunna delas i två distrikt och en särskild länsman anställas inom Tärna kapellförsamling, medgifvit, att afföningsbelopp, som blifver tillgängligt till följd af anbefald reglering af länsmansdistrikten i Vestmanlands län, får användas till inrättande af en ny länsmanstjenst inom Vesterbottens län.

5:o) Enligt hvad af ofvan åberopade statsrådsprotokoll inhenntas, hafva följande landsstatsboställen till statsverket indragits, utan att ersättning till vederbörande tjenstemän ännu blifvit å anslaget till »landsstaterna i länen» uppförd, nemligen:

länsmansbostället i Lysings distrikt af Östergötlands län, 1 mantal Norrö n:o 1;

länsmansbostället i Norra Möre härads södra distrikt af Kalmar län, $\frac{3}{4}$ mantal Förlösa n:o 5;

landssekreteraren i Hallands län anslagna löningsjorden n:o 51 i Halmstads stads vstra gärde;

häradsskrifvarebostället i Vartofta fögderi af Skaraborgs län, 1 mantal Kyrkebohl n:o 1; och

kronofogdebostället i Östersysslets fögderi af Vermlands län, 1 mantal Södra Vee n:o 1.

Med anledning häraf har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att penningeanslaget under »landsstaterna i länen» måtte höjas med det belopp, hvartill afkastningen af nämnda indragna boställen och löningsjord vore i stat beräknad, eller 3,410 kronor. I händelse af bifall härtill skulle anslaget till »landsstaterna i länen (deraf 90,000 kronor reservationsanslag)» komma att höjas från 2,643,582 kronor till 2,646,992 kronor.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit.

Landsbruksstyrelsen.

6:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, med godkännande af det i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 intagna förslaget till stat för en landtbruksstyrelse äfvensom af de vilkor och förbehåll, som blifvit föreslagna för åtnjutande af deri upptagna löneförmåner, medgifva, att i riksstaten under sju hufvudtiteln näst efter anslaget till väg- och vattenbyggnadsstaten uppfördes under benämningen »landtbruksstyrelsen» ett anslag af 29,300 kronor.

Den föreslagna staten är af följande lydelse:

»Stat för landtbruksstyrelsen:

	Lön.		Tjenstgöringspenningar.		Summa.	
Öfverdirektören och chefen.....	5,000	—	2,000	—	7,000	—
Fiskeriinspektören.....	3,000	—	1,500	—	4,500	—
1 byråingeniör	3,000	—	1,500	—	4,500	—
1 d:o	3,000	—	1,500	—	4,500	—
1 sekreterare	1,800	—	1,200	—	3,000	—
1 vaktmästare	500	—	300	—	800	—
Till extra biträden, vikariatsersättning och expenser	—	—	—	—	5,000	—
Summa	—	—	—	—	29,300	—

Efter fem år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

Efter fem år kan lönen höjas med 100 kronor; och skall, om vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, lönen, så länge denna förmån kvarstår, minskas med 150 kronor.

De föreslagna villkoren och förbehållen för åtnjutande af de i staten uppförda löneförmånerna äro af följande innehåll:

att embets- eller tjänsteman vid landtbruksstyrelsen skulle vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af styrelsen eller eljest i allmänhet kunde vara stadgad, äfvensom, derest i en framtid verkets ställning inom förvaltningen så förändrades, att styrelsen ej längre kunde såsom sjelfständigt embetsverk anses, vara förpligtad att, med bibehållande af den tjänstegrad och aflöning, han innehade, efter den nya arbetsordningen sköta de med tjänsten förenade göromål;

att med embete eller tjänst i landtbruksstyrelsen icke finge förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den befunnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen i verket;

att de med hvarje befattning förenade tjänstgöringspenningar finge uppbäras endast för den tid tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skulle för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindrades att sin tjänst förrätta, egde uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfinge ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kunde förpligtas att under ledigheten, utöfver sina tjänstgöringspenningar, afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordrades eller eljest pröfvades skäligt;

att vid sjukdomsförfall eller när det erfordrades i följd af embetsresor eller för beredande af semester tjänsteman af lägre grad skulle vara skyldig att, om han förordnades till högre befattning inom verket, densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar men eljest af deremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma lönegrad vore medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämdes att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf med godt vitsord bestridt sin egen, eller på grund af förordnande annan statens tjänst, dock att härvid icke finge föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan egde rum, efter ytterligare fem år på samma vilkor, under iakttagande, hvad såväl den ena som den andra förhöjningen anginge, att den högre aflöningen ej finge tillträdas

förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänståldern blifvit uppnådd; och borde i fråga om ålderstillägg åt fiskeriinspektören, om till denna befattning nuvarande fiskerintendenten utnämndes, tillgodoräknas honom den tid, han såsom fiskerintendent tjänstgjort;

att embets- eller tjänsteman skulle, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänstår, vara förpligtad att med oakortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t eller styrelsen, der det tillkomme denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvades kunna i tjensten på tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kunde finnas villig i densamma kvarstå; samt

att semester finnge, när sådant utan hinder för göromålen behöriga gång kunde ega rum, åtnjutas af styrelsens chef, fiskeriinspektören samt byråingenjör under en och en half månad samt af sekreteraren en månad årligen.

I fråga om kostnaden för det nya embetsverkets inrättande, har, såsom af statsrådsprotokollet inhemtas, departementschefen vid ärendets föredragning anfört, att, ehuru staten för landbruksstyrelsen slutade på en summa af 29,300 kronor, anslagen till statsverkets utgifter dock icke behöfde med motsvarande belopp förhöjas. Såsom förut angifvits, skulle nemligen, derest den föreslagna styrelsen komme till stånd, fiskerintendentens befattning komma att indragas. Då för denna befattning vore å anslaget till »fiskerinäringens understöd» anvisadt dels såsom arfvode ett belopp af 4,000 kronor och dels såsom ersättning för resekostnader en summa af högst 1,500 kronor för år, skulle detta anslag kunna minskas med nämnda belopp, tillhoppa 5,500 kronor; hvaremot ersättningen till fiskeriinspektören för dennes resor, likasom jemväl reseersättningar till öfrige tjänstemän inom styrelsen, borde, i likhet med hvad förhållandet i allmänhet vore i afseende å andra dylika ersättningar åt tjänstemän under civildepartementet, bestridas från sjetta hufvudtitelns förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar. Från sjetta hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg borde ock ålderstilläggen till landbruksstyrelsens tjänstemän utgöras. Någon förhöjning i dessa båda anslag syntes dock icke häraf behöfva föranledas. Derest den ifrågasatta landbruksstyrelsen inrättades, kunde vidare en del af de till landbruksakademien eller dess förvaltningskomité nu utgående anslagsbelopp indragas. De sex föredragandena å akademiens särskilda afdelningar åtnjöte för närvarande hvardera årligen af statsmedel 350 kronor och af akademiens egna medel 450 kronor, sekreteraren af statsmedel 4,000 kronor och af akademiens

medel 1,000 kronor, kamreraren af statsmedel 1,050 kronor och af akademiens medel 450 kronor, notarien af statsmedel 1,700 kronor och af akademiens medel 300 kronor samt bibliotekarien och kanslisten af statsmedel 1,300 kronor och af akademiens medel 300 kronor. Derjemte utginge af statsmedel till akademiens vaktbetjening och för bestridande af renskrifningskostnader tillhopa 300 kronor för år. Sammanlagda beloppet af dessa statsverkets årliga bidrag utgjorde sålunda 10,450 kronor. Genom landtbruksstyrelsens inrättande komme förvaltningskomitén att befrias från samtliga dess statsadministrativa bestyr; och vid sådant förhållande förestälde sig departementschefen, att af statsverkets nyssnämnda årliga bidrag fortfarande borde bibehållas allenast det belopp, som erfordrades till sekreterarens aflöning, och att derutöfver till akademiens förfogande endast behöfde anvisas en summa af 1,000 kronor såsom ersättning för de kostnader, hvilka kunde tillskyndas akademien för afgifvande af anbefalda utredningar och utlåtanden till Eders Kongl. Maj:t. Departementschefen förestälde sig nemligen, att akademien eller komitén allt framgent behöfde af Eders Kongl. Maj:t anlitas såsom en rådgifvande korporation i frågor af mera omfattande betydelse rörande jordbruket eller dess binäringar, likasom akademien äfvenledes fortfarande skulle omhänderhafva värden och förvaltningen af experimentalfältet. Återstoden, 5,450 kronor, skulle deremot årligen besparas, och i följd deraf anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar», hvarifrån de nu nämnda bidragen hittills utgått, kunna minskas med hela detta belopp. Då till landtbruksstyrelsen skulle komma att förläggas den förberedande granskningen af handlingar rörande lån från odlingslånefonden, kunde äfven den sedan flera år inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för sådan granskning anstälde extra byråingenjören undvaras, och det till arfvode åt honom å extra stat uppförda beloppet 3,000 kronor indragas.

Enär sammanlagda summan af de anslagsnedsättningar, som blefve en följd af landtbruksstyrelsens inrättande, utgjorde 13,950 kronor, skulle, då landtbruksstyrelsens stat slutade å 29,300 kronor, hela den årliga anslagsförhöjning, som det nya embetsverket kräfde, ej öfverstiga 15,350 kronor; dervid dock borde bemärkas, att, såsom förut nämnts, reseersättningen till fiskeriinspektören komme att bestridas från anslaget till rese- och traktamentspenningar.

Det olämpliga deri, att landtbruksakademiens förvaltningskomité med dess för rent vetenskapliga uppgifter afpassade organisation utöfver den centrala administrationen i frågor, som röra jordbruket och landtmannanäringarne, ligger, enligt Riksdagens förmenande, i så öppen dag, att någon tvekan ej kan förefinnas om önskvärdheten af en för-

ändring härutinnan. Då Riksdagen derjemte till fullo delar de i statsrådsprotokollet uttalade betänkligheterna mot att förlägga nämnda administration till någon redan befintlig myndighet, har förslaget att för ifrågasvarande ärendens behandling skapa ett fristående embetsverk synts under nuvarande förhållanden vara den lämpligaste utvägen, helst Riksdagen, i öfverensstämmelse med den uppfattning departementschefen synes omfatta, anser frågan om bildandet af ett särskildt departement för näringarne vara tills vidare undanskjuten.

Den för den nya myndigheten föreslagna organisationen har jemväl synts Riksdagen ändamålsenlig, och mot de för styrelsens embets- och tjenstemän ifrågasatta aflöningsförmåner likasom mot de vilkor och förbehåll, hvarunder dessa skulle åtnjutas, har Riksdagen icke funnit anledning till annan afvikelse från hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, än att *dels* aflönningen för fiskeriinspektören och de två byråingenjörerna, af Eders Kongl. Maj:t föreslagen till lön 3,000 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och två ålderstillägg å 500 kronor hvartera, synts skäligen kunna nedsättas med 500 kronor för dem hvar å lönen och således, med ålderstilläggens bibehållande, bestämmas till lön 2,500 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor, hvarigenom statens slutsumma minskas från 29,300 kronor med 1,500 kronor till 27,800 kronor; *dels* ock pensionsåldern för öfverdirektören och chefen ansetts lämpligen kunna inträda redan efter uppnådda minst 30 tjenstår.

Beträffande den föreslagna indragningen af det till landtbruksakademien eller dess förvaltningskomité nu utgående anslagsbelopp, har inom riksdagen uppstått fråga, huru vida icke något större belopp, än hvad Eders Kongl. Maj:t ansett möjligt, kunde besparas statsverket. Riksdagen föreställer sig nemligen, att, sedan den nya styrelsen kommit till stånd, antalet af de ärenden, i hvilka Eders Kongl. Maj:t komme att infordra akademiens eller komiténs utlåtande, blifver ej oväsentligen förminskadt, och att af sådan anledning det anslag af 1,000 kronor, som skulle anvisas till akademiens förfogande såsom ersättning för af kongl. remisser föranledda kostnader, kunde något nedsättas. Då det emellertid för närvarande, och innan sig visat, i hvilken utsträckning Eders Kongl. Maj:t kommer att inhemta yttranden från akademien eller komitén, torde vara förenadt med svårighet att angifva det skäligen beloppet för en dylik nedsättning, har Riksdagen icke nu velat derom fatta något beslut. Under åberopande af hvad nu blifvit anfördt, får Riksdagen tillkännagifva, att Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, att Riksdagen *dels* fastställt följande

Stat för landtbruksstyrelsen:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Öfverdirektören och chefen	5,000	2,000	7,000	Efter fem år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Fiskeriinspektören	2,500	1,500	4,000	
1 byråingeniör	2,500	1,500	4,000	
1 d:o	2,500	1,500	4,000	
1 sekreterare	1,800	1,200	3,000	Efter fem år kan lönen höjas med 100 kronor; och skall, om vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, lönen, så länge denna förmån kvarstår, minskas med 150 kronor.
1 vaktmästare	500	300	800	
Till extra biträden, vikariatsersättning och expenser	—	—	5,000	
Summa	—	—	27,800	

samt godkänt de vilkor och förbehåll, som i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 blifvit föreslagna för åtnjutande af de i staten för landtbruksstyrelsen upptagna löneförmåner, endast med den ändring, att öfverdirektören och chefen för nämnda styrelse skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 30 tjenstår, vara förpligtad att med oakortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig i den samma kvarstå;

dels ock medgifvit, att i riksstaten under sjetten hufvudtiteln näst efter anslaget till väg- och vattenbyggnadsstaten uppföres under benämningen »landtbruksstyrelsen» ett anslag af 27,800 kronor.

Gästgifvares friheter.

7:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t under denna anslags-

titel föreslagit, har Riksdagen, med bifall till enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 ifrågasatta utbyten af räntersättningar mot bestämda årliga belopp, höjt det under anslaget till »gästgifvares friheter» i kolumnen »anvisning i kontant» uppförda belopp, 7,172 kronor, med ett till 3,675 kronor jemnadtt belopp, eller till 10,847 kronor, och deremot minskat det å samma anslag i kolumnen »indelnin g och dermed jemförlig anvisning, på förslag, ersättningar» uppförda belopp, 5,639 kronor, med i jemnt tal 3,975 kronor, eller till 1,664 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

8:o) Under denna anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen, under förutsättning att behållna afkastningen af den staten tillhöriga, till landbruksinstitutet vid Ultuna anslagna fasta egendom blefve till statsverket redovisad, måtte

dels, med godkännande af det i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 intagna förslaget till stat för nämnda landbruksinstitut, äfvensom af de vilkor och förbehåll, som blifvit föreslagna för åtnjutande af deri upptagna löneförmåner, höja det å sjette hufvudtiteln under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till Ultuna landbruksinstitut från 20,000 kronor till 47,000 kronor, eller med 27,000 kronor;

dels ock medgifva, att besparingar, som å det i nämnda stat till »institutets öfriga utgifter» uppförda belopp under ett år uppkomme, finge användas till bestridande af utgifter under ett kommande år, samt att Eders Kongl. Maj:t under en tid af fem år finge rätt att vidtaga de ändringar i aflöningsstaten, som för genomförande af institutets förändrade organisation kunde erfordras, med vilkor att hvarken fastställda aflöningsbelopp eller aflöningsstatens slutsumma öfverskredes.

Med afslag å detta Eders Kongl. Maj:ts förslag i hvad det afser genomförandet af de ifrågasatta, förändrade anordningarne med undervisningen vid Ultuna landbruksinstitut samt godkännande af stat för institutet jemte hvad i sammanhang med denna stat föreslagits, har Riksdagen fastställt det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till Ultuna landbruksinstitut, att utgå med oförändradt belopp 20,000 kronor.

Deremot har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i proposition till Riksdagen af den 12 nästlidne april gjorda framställ-

ning, på *extra* stat för år 1890 anvisat till den *agrikulturkemiska försöksanstalten vid Ultuna* 4,500 kronor och för anordnande af högre *undervisning i mejerihushållning vid Ultuna landtbruksinstitut* 5,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

9:o Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 föreslagna förändringar i afseende å dispositionen af anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar», höja nämnda anslag från nuvarande beloppet, 45,450 kronor, till 60,000 kronor eller med 14,550 kronor.

I sammanhang med denna framställning har Riksdagen till behandling förehafat två inom riksdagen väckta motioner, uti hvilka hemstälts, att Riksdagen måtte besluta tilldela svenska mosskulturföreningen ett anslag på *extra* stat för år 1890 af 5,000 kronor.

Till stöd för denna framställning har i motionerna hufvudsakligen anförts, att den svenska mosskulturföreningen satt sig det målet före att dels väcka till lif tanken på vårt lands stora, nu ofruktbara mossars odling på ett med vetenskapens hjälp rationellt sätt, dels ock framhålla och praktiskt visa deras ofantliga värde i form af bränntorf, torfströ och torfmull samt att föreningen, som räknade omkring 1,200 medlemmar, likväl icke kunde med de medel, den hade till sin disposition, utveckla sin redan från början framgångsrika verksamhet så, som önskligt vore, hvarför det syntes motionärerna, att staten här borde räcka en hjälpande hand för att bidraga till att åt odling och industri eröfva de hundratusentals hektar ofruktbara mossar, som funnes i vårt land.

Enligt hvad departementschefen till statsrådsprotokollet upplyst, äro af de 45,450 kronor, som för närvarande finnas uppförda under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar», 43,050 kronor anvisade till ständiga utgifter, hvadan alltså för tillgodoseende af mera tillfälliga behof allenast ett belopp af 2,400 kronor är tillgängligt. I betraktande deraf och då, i enlighet med hvad departementschefen jemväl antydt, sjetta hufvudtitelns »besparingar i allmänhet» väsentligen nedgått — vid 1887 års bokslut utgjorde dessa besparingar 24,869 kronor 34 öre mot 81,343 kronor 64 öre vid 1886 års bokslut — anser Riksdagen uppenbart, att en förhöjning af det anslag, som är afsedt till befrämjande af landets modernäring, ovilkorligen erfordras, derest de berättigade kraf, hvilka kunna ställas på detta anslag, skola i någon afsevärd mån kunna tillgodoses; och med hänsyn till hvad departementschefen till stöd för en sådan anordning

framhållit, lyser icke heller Riksdagen någon betänklighet mot den erforderliga förhöjningens beviljande på ordinarie stat.

De ändamål, hvilka den begärda anslagsförhöjningen, enligt hvad statsrådsprotokollet gifver vid handen, i främsta rummet synes vara afsedd att befrämja, äro samtliga behjertansvärda, och Riksdagen saknar af den kongl. propositionen anledning att bevilja särskildt anslag till det ena eller andra af dessa ändamål, men då i fråga om mosskulturföreningen förelegat framställningar af enskilde motionärer, gående derpå ut att bemälda förening skulle af Riksdagen tilldelas ett särskildt extra anslag för år 1890 af 5,000 kronor, har Riksdagen, med hänsyn till så väl hvad motionärerna anfört som hvad i mosskulturföreningens af departementschefen omförmälda framställning meddelats, ansett sig hafva skäl att särskildt bevilja nämnda förening, som på kort tid vunnit en stor anslutning, det af motionärerna äskade understödet, hvilket uppförts på extra stat, samt i sammanhang dermed med ett deremot svarande belopp nedsätta den af Eders Kongl. Maj:t begärda anslagsförhöjningen, hvarmed anslag till mosskulturföreningen jemväl synes vara afsedt.

I öfrigt anser sig Riksdagen endast böra uttala, att af de hos Eders Kongl. Maj:t framställda anslagsfordringar, för hvilka departementschefen redogjort, den, som inkommit från styrelsen för allmänna svenska föreningen för odling och förädling af utsäde, synes med afseende å de synnerligen goda resultat, föreningens verksamhet redan lemnat, vara synnerligen förtjent af uppmärksamhet.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen *dels* på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 föreslagna förändringar i afseende å dispositionen af anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar», höjt nämnda anslag från nuvarande beloppet, 45,450 kronor, till 55,000 kronor, eller med 9,550 kronor;

dels ock till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1890 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 föreslagna förändringar i dispositionen af anslaget till

»fiskerinäringens understöd», höja nämnda anslag från dess nuvarande belopp, 17,600 kronor, till 42,000 kronor, eller med 24,400 kronor.

Hvad i statsrådsprotokollet anförts till stöd för en ökning i det under förevarande anslagstitel uppförda anslag synes Riksdagen till fullo ådagalägga behöfligheten af anslaget förhöjning. I betraktande af den stora betydelse särskildt Nordsjö-fisket under de senare åren erhållit kan det belopp, hvarmed Eders Kongl. Maj:t funnit anslags-titeln böra ökas, icke heller anses för högt.

Riksdagen har alltså ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, dock med uttalande af den uppfattning, att medlen i första hand böra användas till de praktiska behofvens tillgodoseende och icke, utan Riksdagens vidare hörande, till fortgående statistiska arbeten.

Med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civil-ärenden den 12 januari 1889 föreslagna förändringar i dispositionen af anslaget till »fiskerinäringens understöd», har Riksdagen för den skull höjt nämnda anslag från dess nuvarande belopp, 17,600 kronor, till 42,000 kronor, eller med 24,400 kronor.

Skiften och afvittringar.

11:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställningar, har Riksdagen

a) *dels* för år 1890 beviljat förhöjning i styresmannens för storskiftesverket i Kopparbergs län årsarfvode med 400 kronor; *dels* medgifvit, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjensten under år 1890 för afvittringslandtmätare i Vesterbottens och Norrbottens län samt de storskifteslandtmätare i Kopparbergs län, hvilka åtnjuta arfvode efter taxa, kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjänstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken; *dels* för år 1890 åt föredragandena af afvittringsärendena i Vesterbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem beviljat en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp; *dels ock* beviljat tillfällig förhöjning i styresmannens för afvittringsverket i Vesterbottens län årsarfvode för år 1890 med 200 kronor; samt,

b) till bestridande af kostnaderna för storskiftes- och afvittringsverken under år 1890, för samma år utöfver ordinarie anslaget, 63,000 kronor, på extra stat anvisat 72,000 kronor.

Hästaffvelns förbättrande.

12:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att det under reservationsanslaget till »hästaffvelns förbättrande» uppförda särskilda anslag till prisbelöningar för hästar måtte höjas från 35,000 kronor till 50,000 kronor, eller med 15,000 kronor.

Riksdagen har bifallit denna Eders Kongl. Maj:t:s framställning.

Aflösning af Scheldetullen.

13:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:t:s derom gjorda framställning har Riksdagen ur riksstaten uteslutit förslagsanslaget till »aflösning af Scheldetullen», 26,500 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

14:o) I fråga om öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag å sjetten hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t ej föreslagit annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* måtte minskas från 117,873 kronor till 117,531 kronor, eller med 342 kronor.

Riksdagen har för år 1890 fastställt samtliga under sjetten hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag, i hvilka förändring icke här ofvan anmälts, till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att i anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* i enlighet med Eders Kongl. Maj:t:s förslag gjorts den jemkning, som till jemnande af hufvudtitelns slutsumma erfordrats.

Extra anslag.

För *tillfälliga behof*, hänförliga till sjetten hufvudtiteln, hafva, utom de redan i punkterna 1, 3, 8, 9 och 11 nämnda, följande anslag beviljats.

Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

15:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för handhafvande af *kontroll å försäkringsanstalterna*, för år 1890, i likhet med hvad allt ifrån år 1887 egt rum, på extra stat anvisat till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 4,500 kronor.

Kommerskollegium.

16:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för år 1890, i likhet med hvad för åren 1888 och 1889 egt rum, på extra stat anvisat ett anslag af 2,500 kronor till bestridande af kostnader för *kartritning vid grufkartekontoret*.

Öfverståthållareembetet.

17:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen äfven för år 1890, till utgifvande under samma år af »*Polisunderrättelser*», på extra stat anvisat 15,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

18:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för *uppehållande af en häradsskrifvaretjenst inom Jemtlands län* under år 1890, för samma år, i likhet med hvad för detta år skett, på extra stat anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

19:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t äskat och i likhet med hvad under flera föregående år egt rum, för år 1890 ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag af 50,000 kronor, att användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, der sådan kan af förhållandena påkallas, äfvensom till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande, allt enligt förut tillämpade, i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1889 angifna grunder.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

20:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för *anordnande af högre undervisning i mejerihushållning vid Alnarps landtbruksinstitut*, för år 1890 anvisat å extra stat ett anslag af 5,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

21:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut under flera år egt rum, för år 1890 såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* på extra stat anvisat 5,000 kronor.

22:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen *till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädeslag och andra jordbruksalster anvisat på extra stat för år 1890 enahanda belopp, som förut under flera år för samma ändamål beviljats, eller 10,000 kronor.

23:o) På grund af hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit har Riksdagen, såsom bidrag till underhåll af *sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad och hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — på extra stat för år 1890 anvisat ett anslag af 4,000 kronor för hvarje station, eller tillhopa 28,000 kronor.

24:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1887, 1888 och 1889 egt rum, på extra stat för år 1890 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de vilkor och föreskrifter i

afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kongl. Maj:t fastställas.

25:o) Eders Kongl. Maj:t har, för fortsättande under år 1890 af de *geologiska undersökningarna* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, äskat ett extra anslag för samma år till belopp af 89,200 kronor.

Den förhöjning, till belopp af 1,700 kronor, Eders Kongl. Maj:t äskat i det till de geologiska undersökningarna nu utgående anslag, har syns Riksdagen erforderlig endast för så vidt den samma afser beredande af ålderstillägg med tillhoppa 1,000 kronor till de två geologer, hvilka, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, äro dertill berättigade. Med afseende derå att för innevarande år en minskning ansetts möjlig med 400 kronor i utgiftsposten »ersättning till tillfälliga biträden» och med 300 kronor i utgiftsposten »biblioteket och samlingarna», men behöfligheten af att omförmälda båda anslagsposter nu åter uppföras till sitt förra belopp icke synes vara ådagalagd, har Riksdagen deremot icke ansett sig böra bevilja anslaget ökning med det belopp af 700 kronor, som för sistnämnda ändamål skulle erfordras.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt af Riksdagen bifallits, att Riksdagen, för fortsättande under år 1890 af de *geologiska undersökningarna* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, beviljat ett extra anslag för samma år till belopp af 88,500 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

26:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1890 bevilja till *anställande af en andre instruktör i husslöjd och en elev*, hvilken borde åtfölja en af instruktörerna i husslöjd för att af denne handledas och utbildas, så att han kunde såsom lärare i husslöjd användas, 4,000 kronor.

I fråga om denna anslagsfordran inhemtas af statsrådsprotokollet, att densamma afser beredande åt andre instruktören Vilhelm Nordin af ett andra ålderstillägg å 500 kronor.

I sin den 11 maj 1884 till Eders Kongl. Maj:t aflåtna skrifvelse angående regleringen af utgifterna under riksststens sjetta hufvudtitel anmälde Riksdagen, att Riksdagen beträffande Eders Kongl. Maj:ts då hos Riksdagen gjorda framställning om ifrågavarande anslags höjande till 3,500 kronor, på det att ofvanbemälde Nordin måtte komma i åtnjutande af ålderstillägg med 500 kronor, visserligen ej kunnat finna

att Nordin, såsom på extra stat anstald, egde lika otvetydig rätt att bekomma ålderstillägg som tjänstemän på ordinarie stat, men att Riksdagen likväl, då billigheten kräfde, att Nordin finge för år 1885 komma i åtnjutande af det lönebelopp, som af Kongl. Maj:t äskats, på extra stat för år år 1885 anvisat 3,500 kronor för anställande under samma år af en andre undervisare i husslöjd och en elev samt för beredande af ålderstillägg åt den förre. Samma belopp har derefter hvarje följande år af Riksdagen beviljats.

Med anslutning till den uppfattning i fråga om Nordins rätt till erhållande af ålderstillägg, som Riksdagen år 1884 sålunda uttalat, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen på extra stat för år 1890 beviljat 3,500 kronor till *anställande af en andre instruktör i husslöjd och en elev*, hvilken bör åtfölja en af instruktörerna i husslöjd för att af denne handledas och utbildas, så att han må kunna såsom lärare i husslöjd användas, samt likaledes på extra stat för nämnda år anvisat 500 kronor såsom personligt ytterligare ålderstillägg till andre instruktören Vilhelm Nordin, derest han fortfarande i denna egenskap blifver använd.

27:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat jemväl för år 1890 beviljat *dels* såsom bidrag till upprätthållande af *väfskolan i Borås*, med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget, 3,800 kronor, och *dels* såsom bidrag till *aftönande af en andre lärare* vid samma skola 1,000 kronor, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda läns landsting eller eljest tillskjutet.

Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte jemväl för år 1890 på extra stat anvisa ett anslag af 20,000 kronor, att af Eders Kongl. Maj:t användas för att *åt alster af svensk industri och svenska näringar bereda afsättning i främmande länder*.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

29:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t under denna anslagstitel äskat har Riksdagen — under vilkor att *bergsskolorna i*

Filipstad och Falun med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under år 1890 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och utsträckning som hittills och underkasta sig den inspektion, Eders Kongl. Maj:t finner skäligen bestämma — i likhet med hvad förut för flera år egt rum, på extra stat för år 1890 anvisat ett belopp af 14,000 kronor att till brukssocietetens fullmäktige i jernkontoret utbetalas.

Anordnande af fabriksinspektion.

30:o) Eders Kongl. Maj:t, som till Riksdagen aflåtit särskild, af Riksdagen hufvudsakligen bifallen proposition med förslag till förordning om åtgärder för skyddande af arbetares lif och helsa i arbetet, enligt hvilken inspektörer skola förordnas för att tillhandagå näringsidkarne med upplysningar och råd i fråga om dylika åtgärder och för att öfvervaka förordningens efterlefnad, har i sammanhang härmed i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen att, *för anordnande af fabriksinspektion*, på extra stat för år 1890 anvisa ett anslag af 21,000 kronor.

Riksdagen har på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen, för anordnande af fabriksinspektion, på extra stat för år 1890 anvisat till aflöning åt tre inspektörer 15,000 kronor, med 5,000 kronor till hvardera för år räknadt, och till bestridande af kostnaden för skrifbiträden och likartade utgifter 1,800 kronor, eller tillhopa 16,800 kronor, samt tillika beslutat, att de ifrågasvarande inspektörerna skola åtnjuta ersättning för resekostnad och dagtraktamente enligt fjerde klassen i gällande resereglemente.

Gäldande af vissa kostnader för ett boställes deltagande i ett sjösänkingsföretag.

31:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, för gäldande af vissa på *länsmansbostället Wähla n:o 3 i Askers härad af Örebro län belöpande kostnader för boställets deltagande i sjöarne Hjelmarrens och Quismarens sänkning*, på extra stat för år 1890 anvisa ett belopp af 5,128 kronor.

Riksdagen har bifallit detta Eders Kongl. Maj:ts förslag.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

32:o) Enligt hvad statskontoret hos Eders Kongl. Maj:t anmält, har nämnda embetsverk under år 1888 förskjutit följande belopp, nemligen: godtgörelse för afkomst af boställe, som enligt nådiga brefvet den 31 maj 1878 innehafvare af länsmanstjenster, hvarmed boställen varit förenade, egt undfå i anledning deraf att företrädarne åtnjutit fardagsår	kronor	4,144: 37;
till Elfsborgs, Vesternorrlands och Vesterbottens läns landtränterier på grund af särskilda nådiga bref den 29 juni 1888 anordnad godtgörelse för derifrån förskjutna understöd till brandskadade vid Lilla Edet samt i Sundsvall och Umeå jemte den i närheten af sistnämnda stad belägna lastageplatsen Holmsund ...	„	12,000: —;
arfvoden samt rese- och traktamentsersättning åt ledamöterna och sekreteraren i den af Eders Kongl. Maj:t tillsatta komité för utarbetande af förslag till föreskrifter i fråga om upphandlingar, leveranser och entreprenader för statens räkning, kostnad för tryckning af komiténs betänkande m. m.	„	14,320: 34.
<u>Summa kronor</u>		30,464: 71.

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts nu derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1890 anvisat ett anslag i jemnt krontal af 30,465 kronor, till betäckande af omförmälda, af *statskontoret förskottsvis bestridda utgifter*.

Statens jernvägstrafik.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit att Riksdagen måtte för år 1890 anslå *dels* å riksstatens sjetta hufvudtitel, *till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik*, 550,000 kronor, deraf till fortsättande af arbetena för Malmö stations utvidgning 250,000 kronor, *dels* ock ytterligare, *till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar*, 1,000,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts framställning om anslag till utförande af nya byggnader och anläggningar har, för så vidt framställningen afser utvidgningen af Malmö station, icke gifvit anledning till någon erinran.

Det på öfriga poster å det för ifrågavarande ändamål äskade an-

slag belöpande anslagsbeloppet har Riksdagen deremot ansett lämpligen kunna nedsättas till 250,000 kronor och ifrågavarande anslag i dess helhet således kunna bestämmas till 500,000 kronor.

Vidkommande Eders Kongl. Maj:ts anslagsfordran för anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar har Riksdagen fäst sin uppmärksamhet vid den af jernvägsstyrelsen meddelade upplysningen, att försäljningen af de inköpta norrländska banornas materiel inbragt 260,000 kronor mindre än hvad af styrelsen beräknats, änskönt styrelsen sjelf i sin kalkyl ej infört den ursprungligen förslagsvis upptagna summan 730,000 kronor till högre belopp än 600,000 kronor.

Ehuru det synes anmärkningsvärdt, att en så stor missräkning i fråga om värdet af de inköpta norrländska banornas materiel kunnat ega rum, har Riksdagen, då genom hvad till statsrådsprotokollet meddelats blifvit ådagalagdt, att det af Eders Kongl. Maj:t äskade beloppet 1,000,000 kronor oundgängligen erfordras för trafikens behof, för ifrågavarande ändamål anvisat berörda belopp.

Riksdagen har alltså anvisat *dels* å riksstatens sjetta hufvudtitel, till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik, 500,000 kronor, deraf till fortsättande af arbetena för Malmö stations utvidgning 250,000 kronor;

dels ock till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar 1,000,000 kronor.

Om sättet för anskaffande af sistnämnda belopp meddelar Riksdagen i särskild skrifvelse sitt beslut.

Öfver Eders Kongl. Maj:ts under sjetta hufvudtiteln gjorda förslag om anvisande på extra stat för år 1890 af medel till *väganläggningar* och *vägförbättringar*, *bro- och hamnbyggnader* samt *vattenkommunikationer* och *torrläggning utaf vattensjuka marker* äfvensom om anslag till fortsättning af arbetena å *stambanan norr om Sollefteå* tillkännagifver Riksdagen jemväl i särskilda skrivelser sina beslut.

Stockholm den 15 maj 1889.

Med undersätlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Statsråden utan departement, 3 à 12,000 kronor	
Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	
Kommerskollegium	
Statistiska centralbyrån:	
Aflöningsmedel för statistiska centralbyrån	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till bibliotekets underhållande	
,, arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar	
,, officiella statistiska trycket	
,, en statistisk tidskrift	
,, utarbetande af en aflönings- och pensionstatistik	
Landtmäteristaten	
Rikets ekonomiska kartverk, <i>reservationsanslag</i>	
Öfverståthållareembetet	
Landsstaterna i länen (deraf 90,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer</i> det belopp, hvartill afkastningen af fyra indragna boställen och en indragen lö- hvardera å 30,000 kronor	
Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf tvenne särskilda <i>reservationsanslag</i> , till expenser för all- hvardera å 30,000 kronor	
Landbruksstyrelsen. Nytt	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Gästgifvares friheter:	
Anvisningar i kontant <i>ökas</i> med 3,675 kronor, hvaremot "Ersättningar" <i>minskas</i> med 3,975	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar	

Litt. A.

riksstatens Sjetta hufvudtitel.

departementet.	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	6,500	—	—	—	—	—	6,500	—
	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
	76,700	—	—	—	—	—	76,700	—
	83,500	—	—	—	—	—	83,500	—
	28,400:	—						
	1,500:	—						
	12,200:	—						
	15,800:	—						
	1,000:	—						
	1,000:	—	31,500:	—				
			59,900	—	—	—	59,900	—
			108,800	—	—	—	108,800	—
			6,000	—	—	—	6,000	—
			87,422	—	—	—	87,422	—
	2,643,582:	—						
ningsjord är beräknad	3,410:	—	2,646,992	—	—	—	2,646,992	—
männa arbeten och till vägundersökningar,			131,200	—	—	—	131,200	—
			27,800	—	—	—	27,800	—
			239,000	—	—	—	239,000	—
kronor			10,847	6,635	1,664	—	19,146	—
			250,000	—	—	—	250,000	—
			354	25	—	—	379	—
Sgr	3,788,015	—	6,660	—	1,664	—	3,796,339	—
Transport	3,788,015	—	6,660	—	1,664	—	3,796,339	—

Jordbruket, handeln

Reservations-

Vägar och kommunikationer	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar (deraf ett <i>förslagsanslag</i> å15,000	
Landbruksingeniörer och deras biträden	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar. Nuvarande belopp	
Ökas med	
Länsveterinärer	
Befrämjande i allmänhet af slöjderna	
Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart	
Befrämjande i allmänhet af bergsbruket	
Fiskerinäringens understöd. Nuvarande belopp	
Ökas med	

Diverse

Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	
Odlingshjälp för krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>förslagsanslag</i>	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> , (deraf särskildt 35,000 kronor till prisbelöningar för	
Nuvarande anvisning i kontant	
Ökas å det särskilda anslaget till prisbelöningar för hästar med	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Karantänsinrättningen på Kånsö, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Affösning af Scheldetullen, <i>förslagsanslag</i> . Anslaget utgår.	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved, m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
<i>Minskas</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
och näringarne.								
anslag.								
Transport	3,788,015	—	6,660	—	1,664	—	3,796,339	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	190,400	—	—	—	—	—	190,400	—
.....	47,500	—	—	—	—	—	47,500	—
.....	45,450: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	9,550: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	55,000	—	—	—	—	—	55,000	—
.....	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—
.....	63,500	—	—	—	—	—	63,500	—
.....	11,500	—	—	—	—	—	11,500	—
.....	8,700	—	—	—	—	—	8,700	—
.....	17,600: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	24,400: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	42,000	—	—	—	—	—	42,000	—
Sg:r	479,100	—	—	—	—	—	479,100	—
anslag								
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
.....	2,700	—	1,560	—	4,567	—	8,827	—
.....	93,550: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	15,000: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	108,550	—	1,070	—	—	—	109,620	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—
.....	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—
.....	117,873: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	342: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	117,531	—	—	—	—	—	117,531	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
Sg:r	447,131	—	2,630	—	4,567	—	454,328	—
Summa	4,714,246	—	9,290	—	6,231	—	4,729,767	—

Bil. Litt. B.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens Sjette
hufvudtitel.**

Civildepartementet	Kronor.	ö.
<i>Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.</i>		
För handhafvande af kontroll å försäkringsanstalterna	4,500	—
<i>Kommerskollegium:</i>		
För tillfällig löneförbättring	7,640	—
Till bestridande af kostnader för kartritning vid gruf- kartekontoret	2,500	—
	10,140	—
<i>Rikets ekonomiska kartverk:</i>		
För de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län	31,000	—
„ de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket	45,000	—
	76,000	—
<i>Öfverståhållarembetet:</i>		
Till utgifvande af "Polisunderrättelser"	15,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
För uppehållande af en häradsskrifvaretjenst inom Jemt- lands län	2,500	—
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	50,000	—
	52,500	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
För anordnande af högre undervisning i mejerihushållning vid Ultuna landbruksinstitut	5,000	—
För anordnande af högre undervisning i mejerihushållning vid Alnarps landbruksinstitut.....	5,000	—
	10,000	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landt- bruksmöten	5,000	—
Transport	5,000	—
	168,140	—

Bil. Litt. C.

Extra ordinarie anslag ut om hufvudtitlarne.

	Kronor.	ö.
Till fortsättning af stambanan norr om Sollefteå	1,400,000	—
„ anskaffande af ny rörlig materiel vid statens trafikerade jern- vägar	1,000,000	—
Summa	2,400,000	—